

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο πενταμελές τμήμα)
της 15ης Σεπτεμβρίου 1998 *

Στην υπόθεση T-95/96,

Gestevisión Telecinco SA, εταιρία ισπανικού δικαίου με έδρα τη Μαδρίτη, εκπροσωπούμενη από τον Santiago Muñoz Machado, δικηγόρο Μαδρίτης, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Amo Quiñones, 2, rue Gabriel Lippmann,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης αρχικώς από τον Gérard Rozet, νομικό σύμβουλο, και τον Fernando Castillo de la Torre, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, και στη συνέχεια από τον Gérard Rozet και τον Juan Guerra Fernández, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

υποστηριζομένης από τη

Γαλλική Δημοκρατία, εκπροσωπούμενη από την Catherine de Salins, υποδιευθύντρια στη διεύθυνση νομικών υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών, και τον Gauthier Mignot, γραμματέα εξωτερικών υποθέσεων, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την Πρεσβεία της Γαλλίας, 8 B, boulevard Joseph II,

παρεμβαίνουσα,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

που έχει ως αντικείμενο, κυρίως, αίτημα στηριζόμενο στο άρθρο 175 της Συνθήκης ΕΚ με το οποίο ζητείται να διαπιστωθεί ότι η Επιτροπή, πρώτον, παραλείποντας να λάβει απόφαση επί των καταγγελιών που η προσφεύγουσα υπέβαλε κατά του Βασιλείου της Ισπανίας για παράβαση του άρθρου 92 της εν λόγω Συνθήκης και, δεύτερον, παραλείποντας να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2, της πιο πάνω Συνθήκης, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη αυτή και, επικουρικώς, αίτημα στηριζόμενο στο άρθρο 173 της εν λόγω Συνθήκης με το οποίο ζητείται να ακυρωθεί η απόφαση της Επιτροπής που φέρεται ότι περιέχεται σε έγγραφο της 20ής Φεβρουαρίου 1996,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τρίτο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τη V. Tiili, Πρόεδρο, και τους C. P. Briët, K. Lenaerts, A. Rotocki και J. D. Cooke, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 10ης Μαρτίου 1998,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Το ιστορικό της διαφοράς

1 Δέκα τηλεοπτικές επιχειρήσεις είναι εγκατεστημένες στην Ισπανία, εκ των οποίων τρεις ιδιωτικές και επτά δημόσιες.

- 2 Για τις ιδιωτικές τηλεοπτικές εταιρίες, η κύρια πηγή εσόδων είναι οι διαφημίσεις. Οι δημόσιες τηλεοπτικές επιχειρήσεις έχουν έσοδα μόνον εν μέρει από διαφημίσεις. Είτε τελούν υπό την άμεση διαχείριση του κράτους μέσω του δημοσίου οργανισμού RTVE είτε διέπονται από ένα σύστημα έμμεσης διαχείρισης το οποίο διακλαδώνεται σε διάφορους περιφερειακούς σταθμούς που συστάθηκαν προς τούτο στις διάφορες ισπανικές αυτόνομες κοινότητες.
- 3 Όλες οι δημόσιες αυτές τηλεοπτικές επιχειρήσεις έχουν λάβει, σε ποικίλλουσες αναλογίες, από της ενάρξεως των δραστηριοτήτων τους, επιχορηγήσεις από τις διοικητικές μονάδες στις οποίες υπάγονται. Έτσι, έχουν έσοδα από δύο πηγές, αφενός, από διαφημίσεις και, αφετέρου, από κρατικές επιχορηγήσεις.
- 4 Η προσφεύγουσα, η Gestevisión Telecinco SA, εταιρία ισπανικού δικαίου με έδρα τη Μαδρίτη, είναι μία από τις τρεις ιδιωτικές εταιρίες. Στις 2 Μαρτίου 1992, υπέβαλε στην Επιτροπή καταγγελία (στο εξής: πρώτη καταγγελία) για να διαπιστωθεί το ασυμβίβαστο με την κοινή αγορά, υπό την έννοια του άρθρου 92 της Συνθήκης ΕΚ (στο εξής: Συνθήκη), των επιχορηγήσεων που οι περιφερειακές τηλεοπτικές επιχειρήσεις ελάμβαναν από τις αντίστοιχες αυτόνομες κοινότητες.
- 5 Με έγγραφο της 30ής Απριλίου 1992, η Επιτροπή βεβαίωσε ότι παρέλαβε την καταγγελία αυτή και γνωστοποίησε στην προσφεύγουσα ότι οι υπηρεσίες της «αποφάσισαν να ζητήσουν ακριβείς πληροφορίες από τις ισπανικές αρχές για να καθορίσουν (...) το συμβιβαστό ή το ασυμβίβαστο των καταγγελλομένων πρακτικών με τις κοινοτικές διατάξεις περί κρατικών ενισχύσεων». Τέτοια αίτηση πληροφοριών απευθύνθηκε στις ισπανικές αρχές αυθημερόν.
- 6 Στις 25 Νοεμβρίου 1992, η προσφεύγουσα απέστειλε έγγραφο στην Επιτροπή ζητώντας πληροφορίες σχετικά με τη συνέχεια που είχε δοθεί στην καταγγελία της. Με έγγραφο της 3ης Δεκεμβρίου 1992, η Επιτροπή της γνωστοποίησε ότι με

έγγραφο της 28ης Οκτωβρίου 1992 υπενθύμισε στις ισπανικές αρχές την υποχρέωσή τους να απαντήσουν στην αίτηση πληροφοριών που τους είχε απευθυνθεί.

- 7 Στις 12 Νοεμβρίου 1993, η προσφεύγουσα υπέβαλε νέα καταγγελία με σκοπό να διαπιστωθεί ότι οι επιχορηγήσεις των ισπανικών κεντρικών αρχών προς τον δημόσιο οργανισμό RTVE είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά υπό την έννοια του άρθρου 92 της Συνθήκης (στο εξής: δεύτερη καταγγελία).
- 8 Στις 24 Νοεμβρίου 1993, η προσφεύγουσα απέστειλε έγγραφο στον K. Van Miert, αρμόδιο μέλος της Επιτροπής για ζητήματα ανταγωνισμού, προκειμένου να τον πληροφορήσει για την ύπαρξη των δύο πιο πάνω καταγγελιών, για τη μη ανακοίνωση των ενισχύσεων που καταγγέλλονταν με αυτές και για τις ανεπανόρθωτες συνέπειες που είχαν οι αλληπάλληλες καθυστερήσεις της Επιτροπής κατά την εξέταση των καταγγελιών αυτών.
- 9 Τον Δεκέμβριο του 1993, η Επιτροπή ανέθεσε σε ανεξάρτητο γραφείο συμβούλων να εκπονήσει μελέτη σχετικά με τη χρηματοδότηση των δημοσίων τηλεοπτικών επιχειρήσεων σ' ολόκληρη την Κοινότητα.
- 10 Τον Φεβρουάριο του 1994, απάντησε σε τηλεφωνική αίτηση πληροφοριών της προσφεύγουσας ότι αποφάσισε να αναμείνει την ολοκλήρωση της πιο πάνω μελέτης πριν συνεχίσει την εξέταση των σχετικών καταγγελιών και, κατά συνέπεια, πριν λάβει οποιαδήποτε απόφαση να κινηθεί διαδικασία υπό την έννοια του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης.
- 11 Στις 12 Μαΐου 1995, γνωστοποίησε, σε απάντηση νέας τηλεφωνικής αιτήσεως πληροφοριών, ότι η έκθεση του ανεξάρτητου γραφείου συμβούλων, η οποία διορθώθηκε μετά από διάφορες καθυστερήσεις που σημειώθηκαν κατά την κατάρτισή της, θα της κοινοποιηθεί πριν από το τέλος του μήνα. Έλαβε την τελική έκθεση το αργότερο τον Οκτώβριο του 1995.

- 12 Εντούτοις, στις αρχές του Φεβρουαρίου του 1996 δεν είχε ακόμη αποφανθεί επί των καταγγελιών της προσφεύγουσας. Κατά συνέπεια, η προσφεύγουσα, με συστημένη επιστολή της 6ης Φεβρουαρίου 1996, την οποία η Επιτροπή έλαβε στις 8 Φεβρουαρίου, όχλησε την Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 175 της Συνθήκης, προκειμένου να αποφανθεί επί των δύο εν λόγω καταγγελιών και να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης.
- 13 Με έγγραφο της 20ής Φεβρουαρίου 1996, η Επιτροπή απάντησε ως εξής:

«Αφού εξέτασε την καταγγελία σας υπό το πρίσμα των άρθρων 92 επ. της Συνθήκης και μετά την ολοκλήρωση μιας μελέτης που ανατέθηκε τον Δεκέμβριο του 1993 σχετικά με τα έσοδα των δημοσίων τηλεοπτικών σταθμών εντός άλλων κρατών μελών, η γενική διεύθυνση ανταγωνισμού ζήτησε από τις ισπανικές αρχές, με έγγραφα της 18ης Οκτωβρίου 1995 και 14ης Φεβρουαρίου 1996, σειρά συμπληρωματικών πληροφοριών και διευκρινίσεων, αναγκαίων για την εξέταση του φακέλου.»

- 14 Μετά την επιστολή αυτή, η Επιτροπή δεν έλαβε απόφαση επί των δύο καταγγελιών της προσφεύγουσας.

Διαδικασία

- 15 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 17 Ιουνίου 1996, η προσφεύγουσα άσκησε την παρούσα προσφυγή.
- 16 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 8 Νοεμβρίου 1996, η Γαλλική Δημοκρατία ζήτησε να παρέμβει υπέρ της καθής. Με διάταξη του Προέδρου του τρίτου πενταμελούς τμήματος της 4ης Φεβρουαρίου 1997, η αίτηση αυτή έγινε δεκτή.

- 17 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τρίτο πενταμελές τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Εντούτοις, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που προβλέπονται στο άρθρο 64 του Κανονισμού Διαδικασίας, οι διάδικοι κλήθηκαν να απαντήσουν, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, σε ορισμένες ερωτήσεις.
- 18 Κατά τη συνεδρίαση της 10ης Μαρτίου 1998, οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου.

Αιτήματα των διαδίκων

- 19 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να διαπιστώσει ότι η Επιτροπή, παραλείποντας να λάβει απόφαση επί των δύο καταγγελιών της προσφεύγουσας και παραλείποντας να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη·
  - επικουρικώς, να ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής που περιέχεται στο έγγραφο της 20ής Φεβρουαρίου 1996·
  - να καταδικάσει την καθής στα δικαστικά έξοδα·
  - να καταδικάσει την παρεμβαίνουσα στα δικαστικά της έξοδα και στα έξοδα που η παρέμβασή της προκάλεσε στην προσφεύγουσα.

20 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να κηρύξει την προσφυγή κατά παραλείψεως απαράδεκτη ή, επικουρικώς, να την απορρίψει ως αβάσιμη·
- να κηρύξει απαράδεκτο το ακυρωτικό αίτημα·
- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

21 Η Γαλλική Δημοκρατία υποστηρίζει τα αιτήματα της Επιτροπής.

Επί της προσφυγής κατά παραλείψεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

Επί του παραδεκτού

- 22 Η Επιτροπή τονίζει, πρώτον, ότι η απόφαση που θα λάβει μετά τη λήξη της διοικητικής διαδικασίας σύμφωνα με τα άρθρα 92 επ. της Συνθήκης θα απευθυνθεί στο Βασίλειο της Ισπανίας. Συγκεκριμένα, η διαδικασία ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων στηρίζεται σε διάλογο μεταξύ της Επιτροπής και του οικείου κράτους μέλους, σε αντίθεση με τη διαδικασία εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης, η οποία διεξάγεται σύμφωνα με διαφορετικούς διαδικαστικούς κανόνες βάσει των οποίων ο καταγγέλλων έχει καθοριστικό ρόλο (απόφαση του Πρωτοδικείου της 22ας Μαΐου 1996, T-277/94, ΑΙΤΕC κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-351, σκέψη 71). Εφόσον ο καταγγέλλων δεν έχει

καμία ιδιότητα στο παρόν πλαίσιο, είναι αδιανόητο να απευθυνθεί ευθέως σε αυτόν απόφαση (προτάσεις του γενικού εισαγγελέα G. Tesaurο στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Μαΐου 1993, C-198/91, Cook κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-2487).

- 23 Επιπλέον, οι διατάξεις του άρθρου 175, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης δεν μπορούν να ερμηνευθούν ευρέως με σκοπό να αναγνωριστεί στους τρίτους ενδιαφερόμενους δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής. Η καθής υπενθυμίζει συναφώς ότι η ενεργητική νομιμοποίηση βάσει του άρθρου 175 της Συνθήκης είναι πιο περιορισμένη από την ενεργητική νομιμοποίηση βάσει του άρθρου 173 της Συνθήκης. Μόνον ο δυνητικός αποδέκτης μιας πράξεως νομιμοποιείται να ασκήσει προσφυγή σύμφωνα με το άρθρο 175 της Συνθήκης, πράγμα που δεν συμβαίνει εν προκειμένω (απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Ιουνίου 1982, 246/81, Lord Bethell κατά Επιτροπής, Συλλογή 1982, σ. 2277, σκέψη 16, και προαναφερθείσα απόφαση ΑΙΤΕC κατά Επιτροπής, σκέψη 62).
- 24 Η Επιτροπή φρονεί, δεύτερον, ότι το απαράδεκτο της παρούσας προσφυγής δεν συνεπάγεται οπωσδήποτε παραγνώριση του δικαιώματος της προσφεύγουσας να τύχει δικαστικής προστασίας. Συγκεκριμένα, υπενθυμίζει ότι δεν έχει αποκλειστική αρμοδιότητα για τον χαρακτηρισμό κρατικού μέτρου ως κρατικής ενισχύσεως. Τα εθνικά δικαστήρια μπορούν, και αυτά, να αποφανθούν επί του ζητήματος αυτού προκειμένου να συναγάγουν βάσει του εθνικού δικαίου τις συνέπειες της ελλείψεως νομιμότητας των επιμάχων μέτρων (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 22ας Μαρτίου 1977, 78/76, Steinike και Weinlig, Συλλογή τόμος 1977, σ. 171, σκέψη 14, της 21ης Νοεμβρίου 1991, C-354/90, Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires και Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon, Συλλογή 1991, σ. I-5505, και της 11ης Ιουλίου 1996, C-39/94, SFEI κ.λπ., Συλλογή 1996, σ. I-3547, σκέψεις 31 έως 53). Επίσης, αμφισβητεί τον ισχυρισμό ότι κατά το ισπανικό δίκαιο η προσφεύγουσα δεν διαθέτει ένδικα βοήθηματα.
- 25 Τέλος, τονίζει ότι, εν πάση περιπτώσει, η δικαστική προστασία που παρέχει το Πρωτοδικείο δεν μπορεί να έχει ως σκοπό να καλύψει τις αδυναμίες της δικαστικής προστασίας σε εθνικό επίπεδο (προτάσεις του γενικού εισαγγελέα C. Gulmann στις υποθέσεις επί των οποίων εκδόθηκε η απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Νοεμβρίου 1992, C-15/91 και C-108/91, Buckl κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-6061, σημείο 27, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 5ης Ιουνίου 1996, T-398/94, Kahn Scheepvaart κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-477, σκέψη 50).

- 26 Η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ότι, πάνω από τέσσερα χρόνια μετά την υποβολή της πρώτης καταγγελίας και πάνω από δίδμισι χρόνια μετά την υποβολή της δεύτερης καταγγελίας, η Επιτροπή επιμένει να μη καθορίζει τη θέση της επί των δύο αυτών καταγγελιών και να μη κινεί καμία διαδικασία βάσει του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης.
- 27 Υπενθυμίζει ότι, με έγγραφο της 6ης Φεβρουαρίου 1996, το οποίο παρελήφθη στις 8 Φεβρουαρίου, όχλησε την Επιτροπή να ενεργήσει σύμφωνα με το άρθρο 175, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης. Φρονεί ότι, λαμβανομένου υπόψη του υπερβολικού χρονικού διαστήματος που παρήλθε από της υποβολής των δύο καταγγελιών, η Επιτροπή υπέπεσε σε παράλειψη και όφειλε να λάβει εν προκειμένω θέση εντός δύο μηνών. Όμως, η προθεσμία αυτή παρήλθε χωρίς η Επιτροπή να λάβει θέση.
- 28 Με το από 20 Φεβρουαρίου 1996 έγγραφό της η Επιτροπή δεν έλαβε καμία θέση. Αντιθέτως, απέφυγε να λάβει οποιαδήποτε θέση με το πρόσχημα ότι έχει ζητήσει συμπληρωματικές πληροφορίες από την Ισπανική Κυβέρνηση και ότι συνεχίζεται η εξέταση των καταγγελιών. Όμως, το Δικαστήριο έχει κρίνει συναφώς ότι με το έγγραφο οχληθέντος κοινοτικού οργάνου στο οποίο εκτίθεται ότι συνεχίζεται η εξέταση των εγεργθέντων ζητημάτων δεν λαμβάνεται θέση που θέτει τέλος στην παράλειψη του εν λόγω οργάνου (απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Μαρτίου 1961, 42/59 και 49/59, Snurpat κατά Ανωτάτης Αρχής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 599).
- 29 Η προσφεύγουσα τονίζει επιπλέον ότι η Επιτροπή δικαιολογεί την αδράνεια αυτή με το μη δυνάμενο να γίνει δεκτό επιχείρημα ότι δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί η προκαταρκτική εξέταση των κρατικών μέτρων που αποτελούν το αντικείμενο των καταγγελιών. Όμως, αυτός ο τρόπος ενέργειας είναι αντίθετος προς το θεμελιώδες δικαίωμα για πραγματική δικαστική προστασία.
- 30 Η προσφεύγουσα παρατηρεί εξάλλου ότι η Επιτροπή είχε εν προκειμένω την υποχρέωση να κινήσει διαδικασία εκατέρωθεν ακροάσεως βάσει του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης και, στη συνέχεια, να αποφανθεί επί του συμβιβαστού των ενισχύσεων. Τέτοιες αποφάσεις, και κατά συνέπεια η μη λήψη αυτών, θα την αφορούσαν άμεσα και ατομικά, υπό την ιδιότητά της ως καταγγέλλοντος και ως ανταγωνιστή των επιχειρήσεων που έλαβαν τις ενισχύσεις

(απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Ιανουαρίου 1986, 169/84, Cofaz κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 391· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 18ης Σεπτεμβρίου 1995, T-49/93, SIDE κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2501, και της 28ης Σεπτεμβρίου 1995, T-95/94, Sytraval και Brink's France κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2651). Η συνοχή του κοινοτικού συστήματος δικαστικής προστασίας υπαγορεύει να αναγνωριστεί η ενεργητική της νομιμοποίηση και στην προκειμένη περίπτωση.

- 31 Η προσφεύγουσα υπενθυμίζει επίσης ότι, όπως διευκρίνισε το Δικαστήριο με την απόφασή του της 18ης Νοεμβρίου 1970, 15/70, Chevalley κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 527), οι κατά το άρθρο 175 της Συνθήκης προϋποθέσεις παραδεκτού μπορούν να εξομοιωθούν με εκείνες που τάσσονται εντός του πλαισίου του άρθρου 173 της Συνθήκης.
- 32 Φρονεί ακόμη ότι εν προκειμένω δεν υφίσταται δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής ενώπιον εθνικού δικαστηρίου, καθόσον οι καταγγελλόμενες ενισχύσεις χορηγήθηκαν από νόμους περί του προϋπολογισμού κατά των οποίων, στο ισπανικό δίκαιο, ο ιδιώτης δεν μπορεί να ασκήσει προσφυγή. Επιπλέον, ο χαρακτήρας δημοσίας επιχειρήσεως που έχουν οι αποδέκτες των ενισχύσεων συνεπάγεται ότι οι πράξεις εκτελέσεως των νόμων αυτών αποτελούν μη δημοσιευμένες εσωτερικές πράξεις, οι οποίες είναι και αυτές απρόσβλητες. Ακόμη και στην αντίθετη περίπτωση, κανένα εθνικό δικαστήριο δεν θα είχε την τόλμη να θεωρήσει τις επιχορηγήσεις προς δημοσίους τηλεοπτικούς σταθμούς ως κρατικές ενισχύσεις, όταν θα γνώριζε ότι η υπόθεση έχει φθάσει στην Επιτροπή εδώ και τέσσερα χρόνια χωρίς να κινηθεί διαδικασία εκατέρωθεν ακροάσεως βάσει του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης. Τέλος, η στάση της Επιτροπής στην υπόθεση αυτή συνεπάγεται ότι ένα εθνικό δικαστήριο δεν θα μπορεί πλέον να διατάξει την επιστροφή των επιμάχων ενισχύσεων μετά την τυχόν διαπίστωση του ασυμβιβάστου αυτών (απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Νοεμβρίου 1987, 223/85, RSV κατά Επιτροπής, Συλλογή 1987, σ. 4617).
- 33 Η Γαλλική Δημοκρατία, παρεμβαίνουσα, αναφέρεται στο διατακτικό της προαναφερθείσας αποφάσεως SFEI κ.λπ. για να αμφισβητήσει το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι κανένα εθνικό δικαστήριο δεν θα ήταν διατεθειμένο να χαρακτηρίσει ως κρατική ενίσχυση μέτρο που εξετάζεται από την Επιτροπή εδώ και πολλά χρόνια. Κατά το εν λόγω διατακτικό, εθνικό δικαστήριο μπορεί να αποφανθεί επί ενός τέτοιου ζητήματος έστω και αν εκ παραλλήλου το ζήτημα αυτό έχει φθάσει στην Επιτροπή. Εξάλλου, το εθνικό αυτό δικαστήριο θα μπορεί να ζητήσει διευκρινίσεις από την Επιτροπή ή να υποβάλει προδικαστικό ερώτημα στο Δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 177 της Συνθήκης.

Επί της ουσίας

- 34 Η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ότι, κατά πάγια νομολογία, η διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης καθίσταται απαραίτητη από τη στιγμή που η Επιτροπή συναντήσει σοβαρές δυσκολίες προκειμένου να εκτιμήσει αν μια ενίσχυση συμβιβάζεται με την κοινή αγορά. Η Επιτροπή μπορεί να αρκестεί στην προκαταρκτική φάση του άρθρου 93, παράγραφος 3, προκειμένου να λάβει ευνοϊκή απόφαση για ενίσχυση μόνον αν είναι σε θέση να έχει την πεποίθηση, μετά από πρώτη εξέταση, ότι η ενίσχυση αυτή συμβιβάζεται με τη Συνθήκη (αποφάσεις του Δικαστηρίου Cook κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, και της 20ής Μαρτίου 1984, 84/82, Γερμανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1984, σ. 1451, και απόφαση SIDE κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα).
- 35 Εν προκειμένω, αυτό καθαυτό το διάστημα που διέρρευσε από της υποβολής των καταγγελιών δείχνει ότι η Επιτροπή συναντά σοβαρές δυσκολίες προκειμένου να εκτιμήσει αν οι σχετικές ενισχύσεις συμβιβάζονται με την κοινή αγορά. Η αίτηση προς ανεξάρτητο γραφείο να καταρτίσει έκθεση σχετικά με τον τρόπο χρηματοδότησεως των δημοσίων τηλεοπτικών επιχειρήσεων δεν μπορεί παρά να επιβεβαιώσει την υπόθεση αυτή. Τέλος, ακόμη και μετά την υποβολή της εκθέσεως αυτής, η Επιτροπή συνέχισε να συναντά δυσκολίες στην αξιολόγηση των σχετικών ενισχύσεων, εφόσον, πολλούς μήνες αργότερα, εξακολούθησε να μη λαμβάνει θέση σχετικά με τα καταγγελλθέντα πραγματικά περιστατικά και συνέχιζε να ζητεί συμπληρωματικές πληροφορίες από τις ισπανικές αρχές.
- 36 Εξάλλου, με την απόφασή του της 11ης Δεκεμβρίου 1973, 120/73, Lorenz (Συλλογή τόμος 1972-1973, σ. 815), το Δικαστήριο αναγνώρισε ότι, για να προβεί στην προκαταρκτική αξιολόγηση ανακοινωθείσας ενισχύσεως, η Επιτροπή διαθέτει εύλογη προθεσμία δύο μηνών. Συνεπώς, η Επιτροπή έχει επίσης την υποχρέωση να προβεί εντός εύλογης προθεσμίας στην προκαταρκτική αυτή εξέταση όταν, κατά παράβαση των κοινοτικών του υποχρεώσεων, ένα κράτος μέλος όχι μόνο δεν ανακοίνωσε την ενίσχυση αλλά και την έχει ήδη καταβάλει.
- 37 Επιπλέον, τηρώντας στάση όπως η στάση της στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή παραγνώρισε τα διαδικαστικά δικαιώματα που η Συνθήκη απονέμει στην προσφεύγουσα στο πλαίσιο της διαδικασίας του άρθρου 93, παράγραφος 2,

της Συνθήκης. Συγκεκριμένα, τα δικαιώματα της προσφεύγουσας μπορούν να τηρηθούν μόνον αν έχει τη δυνατότητα να προσβάλει τις αποφάσεις που η Επιτροπή λαμβάνει χωρίς να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2 (αποφάσεις του Δικαστηρίου Cook κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, και της 15ης Ιουνίου 1993, C-225/91, Matra κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. I-3203). Όμως, τα διαδικαστικά αυτά δικαιώματα θα καθίσταντο επίσης κενά περιεχομένου αν επιτρεπόταν στην Επιτροπή να παρατείνει επ' αόριστον την προκαταρκτική εξέταση κρατικών μέτρων.

- 38 Η προσφεύγουσα αμφισβητεί ακόμη ότι η υποχρέωση κινήσεως διοικητικής διαδικασίας βάσει του άρθρου 93, παράγραφος 2, εξαρτάται από την προηγούμενη διαπίστωση ότι υπάρχει ενίσχυση υπό την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης. Από τη διοικητική πρακτική της Επιτροπής προκύπτει ότι αυτή έχει ήδη κινήσει τέτοιες διαδικασίες όταν είχε αμφιβολίες ως προς το αν τα επίμαχα κρατικά μέτρα μπορούν να χαρακτηριστούν ως ενισχύσεις (απόφαση Sytraval και Brink's France κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψη 79). Εν πάση περιπτώσει, στην απόφασή του της 27ης Φεβρουαρίου 1997, T-106/95, FFSA κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1997, σ. II-229), το Πρωτοδικείο τόνισε ότι η διάθεση δημοσίων πόρων σε επιχείρηση συνιστά κρατική ενίσχυση, έστω και αν το άρθρο 92 μπορεί, στη συνέχεια, να αποδειχθεί ανεφάρμοστο βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 2, της Συνθήκης.
- 39 Τέλος, η προσφεύγουσα φρονεί ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, αφού ουδεμία διαδικασία κινήθηκε βάσει του άρθρου 93, παράγραφος 2, οι ισπανικές αρχές συνεχίζουν να παρέχουν τις επίμαχες επιχορηγήσεις στους ισπανικούς δημοσίους τηλεοπτικούς σταθμούς, παρ' όλον ότι οι ενισχύσεις αυτές καταγγέλθηκαν εδώ και πολλά χρόνια. Συνάγει ότι, υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή είχε υποχρέωση να ενεργήσει, οπότε η Επιτροπή υπέπεσε σε παράλειψη αντίθετη προς τη Συνθήκη.
- 40 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, ναι μεν είναι αλήθεια ότι δεν έλαβε καμία απόφαση σχετικά με την ύπαρξη κρατικής ενισχύσεως ή σχετικά με την κίνηση της διαδικασίας του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης, πλην όμως απεδύθη σε σειρά ενεργειών για να μπορέσει να εξετάσει, από όλες τις πλευρές, ένα πρόβλημα ιδιαίτερος περίπλοκο και κοινό σε πολλά κράτη μέλη.
- 41 Παρατηρεί ότι είχε αλληλογραφία με την ισπανική διοίκηση μεταξύ 30ής Απριλίου 1992 και 8ης Φεβρουαρίου 1993 και ότι στη συνέχεια, τον Δεκέμβριο του 1993, ανέθεσε μελέτη σχετικά με την εκμετάλλευση και τη λειτουργία των δημοσίων τηλεοπτικών σταθμών της Κοινότητας. Αφότου παρέλαβε τη μελέτη αυτή,

είχε εκ νέου αλληλογραφία με την ισπανική διοίκηση μεταξύ 18ης Οκτωβρίου 1995 και 5ης Ιουλίου 1996. Κατά τον χρόνο εκπονήσεως της εν λόγω μελέτης, απλώς απέσχε προσωρινώς από το να αναλάβει άλλες πρωτοβουλίες που θα επικάλυπταν τη μελέτη αυτή.

- 42 Η διαδικασία σχετικά με τα επίμαχα μέτρα δεν μπορούσε, υπό τις συνθήκες αυτές, να θεωρηθεί ως «ανασταλαίσα». Συγκεκριμένα, το διάστημα των διόμισι ετών που διέρρευσε μεταξύ της υποβολής της δεύτερης καταγγελίας και της προσκλήσεως εκ μέρους της προσφεύγουσας να ενεργήσει χρησιμοποιήθηκε κατά μεγάλο μέρος για την εκπόνηση της προαναφερθείσας μελέτης από ανεξάρτητο γραφείο.
- 43 Επιπλέον, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι ούτε η Συνθήκη ούτε το παράγωγο δίκαιο της επιβάλλουν προθεσμία εντός της οποίας θα ήταν υποχρεωμένη να αντιδράσει σε καταγγελία σχετική με μη ανακοινωθείσες κρατικές ενισχύσεις.
- 44 Εν προκειμένω, θα πρέπει εξάλλου να ληφθεί υπόψη το περίπλοκο της παρούσας υποθέσεως, τόσο σε νομικό όσο και σε πολιτικό επίπεδο. Συγκεκριμένα, η εξέταση της υποθέσεως αυτής απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή, λόγω του προσφάτου ανοίγματος των τηλεοπτικών δραστηριοτήτων στον ανταγωνισμό. Η πρώτη καταγγελία είναι επίσης η πρώτη αυτού του είδους και αφορά επτά διαφορετικές περιφερειακές ενισχύσεις. Οι καταγγελίες που υπέβαλε η προσφεύγουσα θέτουν, επιπλέον, λεπτά ζητήματα επηρεασμού του ενδοκοινοτικού εμπορίου, αντισταθμίσεως υποχρεώσεων δημοσίας υπηρεσίας και χαρακτηρισμού του μέτρου ως ενισχύσεως, λόγω ιδίως της ενίοτε όχι πολύ διαυγούς λογιστικής των εμπλεκομένων δημοσίων επιχειρήσεων.
- 45 Συνεπώς, ο χρόνος που διέρρευσε για την εξέταση του παρόντος φακέλου δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά παράλειψη αντίθετη προς τους κανόνες της Συνθήκης και, ειδικότερα, προς την υποχρέωση κινήσεως της διαδικασίας του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης.

- 46 Επιπλέον, η Επιτροπή υπενθυμίζει τον σοβαρό αντίκτυπο που θα είχε για τους δημόσιους τηλεοπτικούς σταθμούς σ' ολόκληρη την Κοινότητα ενδεχόμενη απόφαση κινήσεως της διαδικασίας του άρθρου 93, παράγραφος 2. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση αυτή, θα έπρεπε να ανασταλεί η χορήγηση των σχετικών ενισχύσεων (απόφαση του Δικαστηρίου της 30ής Ιουνίου 1992, C-312/90, Ισπανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. I-4117), πράγμα που θα ήταν αντίθετο προς την αρχή της χρηστής διοικήσεως.
- 47 Τέλος, τονίζει ότι, πριν μπορέσει να αποφανθεί επί του συμβιβαστού των επιμάχων επιχορηγήσεων με την κοινή αγορά, πρέπει προηγουμένως να αποφανθεί επί του ζητήματος αν οι επιχορηγήσεις αυτές μπορούν να χαρακτηριστούν ως ενισχύσεις υπό την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης. Συναφώς, αμφισβητεί ότι ακολουθούσε πρακτική που συνίστατο στο να κινεί τη διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2, για να καθορίσει αν κρατικά μέτρα μπορούν να χαρακτηριστούν ως «ενισχύσεις» υπό την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης.
- 48 Απ' όλα τα περιστατικά αυτά συνάγει ότι δεν ήταν σε θέση να καθορίσει την άποψή της ούτε να λάβει τις αποφάσεις που η προσφεύγουσα ζήτησε όταν την όλησε. Παραθέτει συναφώς τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα D. A. O. Edward στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Σεπτεμβρίου 1992, T-24/90, Automec κατά Επιτροπής (Συλλογή 1992, σ. II-2223).

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

- 49 Το άρθρο 93 της Συνθήκης προβλέπει μια ειδική διαδικασία στο πλαίσιο της οποίας γίνεται παγίως η εξέταση και ο έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων από την Επιτροπή. Όσον αφορά τις νέες ενισχύσεις που τα κράτη μέλη προτίθενται να θεσπίσουν, έχει καθιερωθεί μια διαδικασία χωρίς την οποία ουδεμία ενί-

σχυση δύναται να θεωρηθεί ως νομοτύπως καθιερωθείσα, καθόσον τα σχέδια θεσπίσεως ή τροποποιήσεως των ενισχύσεων πρέπει υποχρεωτικώς να κοινοποιηθούν στην Επιτροπή πριν από την εφαρμογή τους.

- 50 Η Επιτροπή προβαίνει τότε σε πρώτη εξέταση των σχεδιαζομένων ενισχύσεων. Αν, μετά την εξέταση αυτή, θεωρήσει ότι ένα σχέδιο δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά, κινεί αμελλητί τη διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης.
- 51 Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, πρέπει συνεπώς να γίνεται διάκριση μεταξύ, αφενός, της προκαταρκτικής φάσεως εξετάσεως των ενισχύσεων, που έχει καθιερωθεί από το άρθρο 93, παράγραφος 3, της Συνθήκης, η οποία έχει ως μοναδικό σκοπό να δώσει τη δυνατότητα στην Επιτροπή να σχηματίσει μια πρώτη άποψη ως προς το αν η συγκεκριμένη ενίσχυση συμβιβάζεται εν μέρει ή εν όλω με την κοινή αγορά και, αφετέρου, της φάσεως εξετάσεως κατά το άρθρο 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης, η οποία έχει σκοπό να παράσχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να ενημερωθεί πλήρως για όλα τα στοιχεία της υποθέσεως (βλ. τις απόφασεις Cook κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψη 22, και Matra κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψη 16).
- 52 Η διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2, καθίσταται απαραίτητη από τη στιγμή που η Επιτροπή συναντήσει σοβαρές δυσκολίες προκειμένου να εκτιμήσει αν μια ενίσχυση συμβιβάζεται με την κοινή αγορά. Συνεπώς, η Επιτροπή μπορεί να αρκестεί στην προκαταρκτική φάση του άρθρου 93, παράγραφος 3, και να λάβει ευνοϊκή απόφαση για μη ανακοινωθέν κρατικό μέτρο μόνον αν είναι σε θέση να έχει την πεποίθηση, μετά από πρώτη εξέταση, ότι το μέτρο αυτό δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως ενίσχυση υπό την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 1, ή ότι το εν λόγω μέτρο, μολονότι αποτελεί ενίσχυση, συμβιβάζεται με την κοινή αγορά. Απεναντίας, αν από την πρώτη αυτή εξέταση δημιουργηθεί στην Επιτροπή η αντίθετη πεποίθηση ή ακόμη δεν καταστεί δυνατό να παρακαμφθούν όλες οι δυσκολίες που ανέκυψαν κατά την αξιολόγηση του εν λόγω μέτρου, το κοινοτικό όργανο έχει καθήκον να συγκεντρώσει όλες τις αναγκαίες απόψεις και να κινήσει προς τούτο τη διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2 (βλ., με το αυτό περιεχόμενο, τις αποφάσεις του Δικαστηρίου Γερμανία κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψη 13, Cook κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψη 29, Matra κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψη 33, και της 2ας Απριλίου 1998, C-367/95 P, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, Συλλογή 1998, σ. I-1719, σκέψη 39).

- 53 'Όταν τρίτοι ενδιαφερόμενοι έχουν υποβάλει στην Επιτροπή καταγγελίες σχετικές με κρατικά μέτρα που δεν ανακοινώθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 93, παράγραφος 3, το κοινοτικό αυτό όργανο οφείλει, στο πλαίσιο της προαναφερθείσας προκαταρκτικής φάσεως, να προβεί σε επιμελή και αμερόληπτη εξέταση των καταγγελιών αυτών, χάριν της ορθής εφαρμογής των θεμελιωδών κανόνων της Συνθήκης που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις, πράγμα που μπορεί να καταστήσει αναγκαίο να προβεί στην εξέταση στοιχείων που οι καταγγέλλοντες δεν επικαλέστηκαν ρητώς (απόφαση Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, προαναφερθείσα, σκέψη 62).
- 54 Τέλος, πρέπει να υπομνησθεί ότι η Επιτροπή έχει αποκλειστική αρμοδιότητα όσον αφορά τη διαπίστωση του τυχόν ασυμβιβάστου ενισχύσεως με την κοινή αγορά (αποφάσεις Steinike και Weinlig, προαναφερθείσα, σκέψεις 9 και 10, και Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires και Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon, προαναφερθείσα, σκέψη 14).
- 55 Απ' όλους τους κανόνες αυτούς προκύπτει ότι, μετά την προκαταρκτική φάση της εξετάσεως κρατικού μέτρου, η Επιτροπή υποχρεούται να λάβει έναντι του οικείου κράτους μέλους μία από τις τρεις ακόλουθες αποφάσεις: είτε να αποφασίσει ότι το επίμαχο κρατικό μέτρο δεν αποτελεί «ενίσχυση» υπό την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης είτε να αποφασίσει ότι το μέτρο αυτό, μολοντί αποτελεί ενίσχυση υπό την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 1, συμβιβάζεται με την κοινή αγορά βάσει του άρθρου 92, παράγραφοι 2 ή 3, είτε να αποφασίσει να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2.
- 56 Λαμβανομένων υπόψη των νομικών αυτών στοιχείων, πρέπει να εξεταστεί πρώτα αν η προσφυγή κατά παραλείψεως είναι παραδεκτή και στη συνέχεια, εφόσον πρόκειται περί αυτού, αν είναι βάσιμη.

Επί του παραδεκτού

- 57 Δυνάμει του άρθρου 175, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δύναται να προσφύγει στον κοινοτικό δικαστή κατά οργάνου της Κοινότητας που παρέλειψε να του απευθύνει πράξη εκτός συστάσεως ή γνώμης.

- 58 Στην απόφασή του της 26ης Νοεμβρίου 1996, C-68/95, T. Port (Συλλογή 1996, σ. I-6065, σκέψη 59), το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι, όπως το άρθρο 173, τέταρτο εδάφιο, της Συνθήκης παρέχει στους ιδιώτες τη δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής ακυρώσεως κατά πράξεως κοινοτικού οργάνου της οποίας δεν είναι αποδέκτες, εφόσον η πράξη αυτή τους αφορά άμεσα και ατομικά, έτσι και το άρθρο 175, τρίτο εδάφιο, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι τους παρέχει επίσης τη δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής κατά παραλείψεως εναντίον κοινοτικού οργάνου το οποίο παρέλειψε να εκδώσει πράξη που θα τους αφορούσε κατά τον ίδιο τρόπο.
- 59 Επομένως, κακώς η Επιτροπή θεωρεί ότι η προσφυγή κατά παραλείψεως είναι απαράδεκτη απλώς και μόνο για τον λόγο ότι η προσφεύγουσα δεν είναι ο δυνητικός αποδέκτης των πράξεων που η Επιτροπή θα μπορούσε να εκδώσει εν προκειμένω (βλ. ανωτέρω τη σκέψη 55).
- 60 Στην προκείμενη περίπτωση, πρέπει να εξεταστεί σε ποιο βαθμό μπορεί να θεωρηθεί ότι οι πράξεις σχετικά με τις οποίες προβάλλεται παράλειψη της Επιτροπής θα αφορούσαν άμεσα και ατομικά την προσφεύγουσα.
- 61 Συναφώς, από την απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Απριλίου 1995, T-435/93, ASPEC κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1995, σ. II-1281, σκέψη 60), προκύπτει ότι μια επιχείρηση πρέπει να θεωρείται ως άμεσα θιγόμενη από απόφαση της Επιτροπής σχετική με κρατική ενίσχυση όταν δεν υπάρχει αμφιβολία ως προς τη βούληση των εθνικών αρχών να δώσουν συνέχεια στο σχέδιό τους ενισχύσεως. Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι οι διάφορες επίμαχες επιχειρήσεις έχουν ήδη παρασχεθεί και συνεχίζουν να παρέχονται από τις περί αν πρόκειται ισπανικές αρχές. Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να θεωρηθεί αποδεδειγμένο ότι η προσφεύγουσα θα θιγόταν άμεσα.
- 62 Όσον αφορά το αν θα θιγόταν ατομικά, πρέπει να επισημανθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, μια απόφαση αφορά ατομικά τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα όταν τα θίγει λόγω ορισμένων ιδιαιτέρων χαρακτηριστικών τους ή μιας πραγματικής καταστάσεως που τα χαρακτηρίζει σε σχέση με οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Ιουλίου 1963, 25/62, Plaumann κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 937, συγκεκριμένα σ. 942· αποφάσεις του

Πρωτοδικείου της 13ης Δεκεμβρίου 1995, T-481/93 και T-484/93, *Exporteurs in Levende Varkens* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2941, σκέψη 51, και της 22ας Οκτωβρίου 1996, T-266/94, *Skibsværftsforeningen* κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-1399, σκέψη 44).

- 63 Κατά συνέπεια, πρέπει να εξεταστεί εν προκειμένω αν η προσφεύγουσα θα θιγόταν ατομικά από απόφαση την οποία η Επιτροπή θα μπορούσε να λάβει έναντι του οικείου κράτους μέλους μετά την προκαταρκτική φάση της εξέτασης και η οποία θα συνίστατο στο να γίνει δεκτό είτε ότι το επίμαχο κρατικό μέτρο δεν αποτελεί ενίσχυση είτε ότι αποτελεί μεν ενίσχυση αλλά συμβιβάζεται με την κοινή αγορά είτε ότι καθιστά αναγκαία την κίνηση της διαδικασίας του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης.
- 64 Κατά πάγια νομολογία, όταν η Επιτροπή, χωρίς να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2, διαπιστώνει, με βάση την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, ότι κρατικό μέτρο δεν αποτελεί ενίσχυση ή ότι το μέτρο αυτό, μολονότι αποτελεί ενίσχυση, συμβιβάζεται με την κοινή αγορά, οι ενδιαφερόμενοι, οι οποίοι τυγχάνουν των διαδικαστικών εγγυήσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, μπορούν να εξασφαλίσουν την τήρηση των εγγυήσεων αυτών μόνον αν έχουν τη δυνατότητα να αμφισβητήσουν την απόφαση αυτή της Επιτροπής ενώπιον του κοινοτικού δικαστή (βλ., εσχάτως, την απόφαση Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, προαναφερθείσα, σκέψη 47, και, προηγουμένως, τις αποφάσεις Cook κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψη 23, και Matra κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψη 17). Εν προκειμένω, θα συνέβαινε το ίδιο στην περίπτωση που η Επιτροπή θεωρούσε ότι οι επιχορηγήσεις προς τους ισπανικούς δημοσίους τηλεοπτικούς σταθμούς αποτελούν μεν ενισχύσεις αλλά, βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 2, της Συνθήκης, διαφεύγουν της απαγορεύσεως του άρθρου 92 της ίδιας Συνθήκης (απόφαση FFSA κ.λπ. κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψεις 172 και 178, η οποία κατόπιν ασκήσεως αναιρέσεως επιβεβαιώθηκε με τη διάταξη του Δικαστηρίου της 25ης Μαρτίου 1998, C-174/97 P, FFSA κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-1303).
- 65 Οι ενδιαφερόμενοι υπό την έννοια του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης, οι οποίοι, έτσι, πρέπει να θεωρηθούν ως άμεσα και ατομικά θιγόμενοι, είναι τα πρόσωπα, οι επιχειρήσεις ή οι ενώσεις των οποίων τα συμφέροντα θίγονται ενδεχομένως από τη χορήγηση της ενισχύσεως, δηλαδή ιδίως οι ανταγωνιστικές επιχειρήσεις και οι επαγγελματικές οργανώσεις (απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Νοεμβρίου 1984, 323/82, Intermills κατά Επιτροπής, Συλλογή 1984, σ. 3809, σκέψη 16).

- 66 Στην παρούσα υπόθεση, η Επιτροπή δεν αμφισβήτησε ότι η προσφεύγουσα είναι ενδιαφερόμενο μέρος υπό την έννοια του άρθρου 93, παράγραφος 2, ιδιότητα η οποία απορρέει από το καθεστώς της ως διαχειριστή του ενός από τους τρεις ιδιωτικούς τηλεοπτικούς σταθμούς που ανταγωνίζονται τους δημοσίους τηλεοπτικούς σταθμούς οι οποίοι έλαβαν τις αμφισβητούμενες επιχορηγήσεις και από το γεγονός ότι οι δύο καταγγελίες που υπέβαλε αποτέλεσαν το έναυσμα για την προκαταρκτική εξέταση στην οποία προέβη η Επιτροπή σχετικά με τις επιχορηγήσεις αυτές.
- 67 Η προσφεύγουσα, εξάλλου, συννόμως προσέφυγε στον κοινοτικό δικαστή, ο οποίος είναι ο μόνος αρμόδιος, κατ' αποκλεισμόν του εθνικού δικαστή, να διαπιστώσει, συντρεχούσης περιπτώσεως, ότι η Επιτροπή παρέλειψε, κατά παράβαση της Συνθήκης, να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης, η κίνηση της οποίας αποτελεί το αναγκαίο προηγούμενο για τη λήψη τελικής απόφασης που να αφορά άμεσα και ατομικά την προσφεύγουσα, όπως η απόφαση με την οποία κηρύσσεται συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά ενίσχυση της οποίας ο χαρακτηρισμός δημιουργούσε μέχρι τότε σοβαρές δυσκολίες.
- 68 Συναφώς, η ενδεχόμενη ύπαρξη προσφυγής σε εθνικό επίπεδο, παρέχουσας στην προσφεύγουσα τη δυνατότητα να εναντιωθεί στην παροχή των επιμέλων επιχορηγήσεων στους δημοσίους σταθμούς, δεν μπορεί να ασκήσει επιρροή επί του παραδεκτού της παρούσας προσφυγής κατά παραλείψεως (βλ., με το αυτό περιεχόμενο, την απόφαση Kahn Scheervaart κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψη 50).
- 69 Κατά συνέπεια, η προσφεύγουσα πρέπει να θεωρηθεί ως άμεσα και ατομικά θιγόμενη από την έλλειψη οποιασδήποτε απόφασης της Επιτροπής κατόπιν της εκ μέρους της κινήσεως της προκαταρκτικής διαδικασίας εξέτασεως των επιχορηγήσεων που διάφορα ισπανικά κρατικά όργανα παρέσχον στις δημόσιες τηλεοπτικές εταιρίες.
- 70 Επομένως, η παρούσα προσφυγή κατά παραλείψεως ασκήθηκε παραδεκτώς.

Επί της ουσίας

- 71 Για να κριθεί αν η προσφυγή κατά παραλείψεως είναι βάσιμη, πρέπει να εξακριβωθεί αν, κατά το χρονικό σημείο που η Επιτροπή οχλήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 175 της Συνθήκης, το κοινοτικό αυτό όργανο είχε υποχρέωση να ενεργήσει (διατάξεις του Πρωτοδικείου της 13ης Νοεμβρίου 1995, T-126/95, Dumez κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-2863, σκέψη 44, και της 6ης Ιουλίου 1998, T-286/97, Goldstein κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-2629, σκέψη 24).
- 72 Εφόσον έχει αποκλειστική αρμοδιότητα για να εκτιμήσει αν μια κρατική ενίσχυση συμβιβάζεται με την κοινή αγορά, η Επιτροπή οφείλει, χάριν της ορθής εφαρμογής των θεμελιωδών κανόνων της Συνθήκης που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις, να προβεί σε επιμελή και αμερόληπτη εξέταση μιας καταγγελίας με την οποία καταγγέλλεται η ύπαρξη ενισχύσεως ασυμβίβαστης με την κοινή αγορά (βλ., με το αυτό περιεχόμενο, την απόφαση Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, προαναφερθείσα, σκέψη 62).
- 73 Όσον αφορά την προθεσμία εντός της οποίας η Επιτροπή οφείλει να αποφανθεί επί μιας τέτοιας καταγγελίας, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, στον τομέα του άρθρου 85 της Συνθήκης, το Πρωτοδικείο έχει ήδη κρίνει ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να μεταθέτει επ' αόριστον τη λήψη θέσεως επί αιτήσεως εξαιρέσεως βάσει της παραγράφου 3 της διατάξεως αυτής (απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 1997, T-213/95 και T-18/96, SCK και FNK κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-1739, σκέψη 55), ζήτημα όπου η Επιτροπή έχει αποκλειστική αρμοδιότητα. Συναφώς, υπενθύμισε ότι η τήρηση εκ μέρους της Επιτροπής εύλογης προθεσμίας κατά τη λήψη αποφάσεων μετά το πέρας διοικητικών διαδικασιών σε θέματα πολιτικής ανταγωνισμού συνιστά γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου (ίδια απόφαση, σκέψη 56, και η παρατιθέμενη νομολογία).
- 74 Επομένως, η Επιτροπή, από τη στιγμή που, όπως εν προκειμένω, δέχθηκε να προχωρήσει στην προκαταρκτική εξέταση των κρατικών μέτρων που αποτελούν το αντικείμενο καταγγελίας βάσει του άρθρου 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης, δεν μπορεί ούτε να παρατείνει επ' αόριστον την εξέταση αυτή.

- 75 Το εύλογο της διάρκειας μιας τέτοιας διοικητικής διαδικασίας πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση με τις ιδιαίτερες περιστάσεις κάθε υποθέσεως και, ιδίως, με το πλαίσió της, τα διάφορα διαδικαστικά στάδια που η Επιτροπή οφείλει να ακολουθεί, το περίπλοκο της υποθέσεως καθώς και τη σημασία της για τα διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 19ης Μαρτίου 1997, T-73/95, Oliveira κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-381, σκέψη 45, και SCK και FNK κατά Επιτροπής, προαναφερθείσα, σκέψη 57).
- 76 Εν προκειμένω, πρέπει πρώτα να εξεταστεί αν η Επιτροπή όφειλε, όπως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, να προβεί σε προκαταρκτική εξέταση των επιμάχων επιχορηγήσεων προς τους δημοσίους τηλεοπτικούς σταθμούς εντός «εύλογης προθεσμίας» δύο μηνών, όπως αυτή προσδιορίστηκε στην προαναφερθείσα απόφαση Lorenz (σκέψη 4).
- 77 Για να αναφερθεί σ' αυτή τη δίμηνη προθεσμία, η τελευταία αυτή απόφαση στηρίχθηκε στην ανάγκη να ληφθεί υπόψη το θεμιτό συμφέρον του οικείου κράτους μέλους να πληροφορηθεί γρήγορα αν στερούνται νομιμότητας τα μέτρα που ανακοινώθηκαν στην Επιτροπή.
- 78 Το στοιχείο αυτό δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη όταν το οικείο κράτος μέλος έχει εφαρμόσει μέτρα χωρίς να τα έχει προηγουμένως ανακοινώσει στην Επιτροπή. Αν το κράτος αυτό είχε αμφιβολίες ως προς το αν τα μέτρα που σχεδίαζε έχουν τον χαρακτήρα κρατικής ενισχύσεως, μπορούσε να διασφαλίσει τα συμφέροντά του κοινοποιώντας το σχέδιό του στην Επιτροπή, πράγμα που θα την υποχρέωνε να λάβει θέση εντός προθεσμίας δύο μηνών (απόφαση SFEI κ.λπ., προαναφερθείσα, σκέψη 48).
- 79 Κατά συνέπεια, η κατά την απόφαση Lorenz δίμηνη προθεσμία δεν μπορεί, αυτή καθαυτή, να ισχύσει σε περίπτωση όπως η προκειμένη, όπου τα επίμαχα κρατικά μέτρα δεν ανακοινώθηκαν στην Επιτροπή.

- 80 Στη συνέχεια, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η πρώτη καταγγελία της προσφεύγουσας υποβλήθηκε στις 2 Μαρτίου 1992 και η δεύτερη στις 12 Νοεμβρίου 1993. Επομένως, κατά το χρονικό σημείο που η Επιτροπή οχλήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 175 της Συνθήκης, δηλαδή στις 8 Φεβρουαρίου 1996, ημερομηνία παραλαβής του εγγράφου της προσφεύγουσας της 6ης Φεβρουαρίου 1996 με το οποίο η Επιτροπή κλήθηκε να ενεργήσει, η προκαταρκτική εξέταση της Επιτροπής διαρκούσε επί 47 μήνες όσον αφορά την πρώτη καταγγελία και επί 26 μήνες όσον αφορά τη δεύτερη.
- 81 Τα χρονικά αυτά διαστήματα είναι τόσο μεγάλα ώστε έπρεπε να επιτρέψουν στην Επιτροπή να ολοκληρώσει την προκαταρκτική φάση της εξέτασης των εν λόγω μέτρων. Κατά συνέπεια, το κοινοτικό αυτό όργανο έπρεπε να είναι σε θέση να λάβει εν τω μεταξύ απόφαση επί των εν λόγω μέτρων (βλ. ανωτέρω τη σκέψη 55), εκτός αν απεδείκνυε την ύπαρξη εξαιρετικών περιστάσεων που δικαιολογούν την παρέλευση τέτοιων χρονικών διαστημάτων.
- 82 Συναφώς, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η πρώτη καταγγελία είναι επίσης η πρώτη αυτού του είδους που της έχει υποβληθεί, ότι στον τηλεοπτικό τομέα τα κράτη μέλη μπορούν θεμιτώς να επιδιώκουν μη εμπορικούς σκοπούς και ότι τίθενται λεπτά ζητήματα επηρεασμού του ενδοκοινοτικού εμπορίου και αντισταθμίσεως υποχρεώσεων δημοσίας υπηρεσίας υπό την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, της Συνθήκης. Κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, υπενθύμισε την ύπαρξη του πρωτοκόλλου για το σύστημα δημόσιας ραδιοτηλεοράσεως στα κράτη μέλη, το οποίο προσαρτήθηκε στη Συνθήκη ΕΚ με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ της 2ας Οκτωβρίου 1997 (ΕΕ 1997, C 340, σ. 109).
- 83 Εντούτοις, από τα αιτήματα και τις αγορεύσεις των διαδίκων προκύπτει ότι η μόνη πραγματική δυσκολία που αντιμετώπισε η Επιτροπή στην προκειμένη περίπτωση συνίσταται στο μέτρο κατά το οποίο οι επίμαχες επιχορηγήσεις προς τους ισπανικούς δημοσίους τηλεοπτικούς σταθμούς έχουν σκοπό να αποτελέσουν αντιστάθμισμα για την ιδιαίτερη αποστολή δημοσίας υπηρεσίας που η εθνική νομοθεσία έχει αναθέσει στους σταθμούς αυτούς. Κατά την αξιολόγηση της δυσκολίας αυτής, δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη το προαναφερθέν πρωτόκολλο, εφόσον καταρτίστηκε περί τους 19 μήνες μετά την εκ μέρους της προσφεύγουσας πρόσκληση της Επιτροπής να ενεργήσει, η οποία μάλιστα πρόσκληση προηγήθηκε της ενάρξεως, στις 29 Μαρτίου 1996, της διακυβερνητικής διασκέψεως που οδήγησε στη σύναψη της Συνθήκης του Άμστερνταμ.

- 84 Η Επιτροπή επιχειρεί, εξάλλου, να δικαιολογήσει το μήκος των πιο πάνω χρονικών διαστημάτων αναφερόμενη στις ενέργειες στις οποίες προέβη κατόπιν της υποβολής των καταγγελιών της προσφεύγουσας.
- 85 Στο σημείο αυτό, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, πριν από την πρόσκληση εκ μέρους της προσφεύγουσας να ενεργήσει, η Επιτροπή σε δύο περιπτώσεις, στις 30 Απριλίου 1992 και στις 18 Οκτωβρίου 1995, ζήτησε ρητώς από τις ισπανικές αρχές πληροφορίες σχετικά με τις επίμαχες επιχορηγήσεις. Επίσης, ανέθεσε σε γραφείο συμβούλων, τον Δεκέμβριο του 1993, να εκπονήσει λεπτομερή μελέτη σχετικά με τη χρηματοδότηση των δημοσίων τηλεοπτικών επιχειρήσεων σε ολόκληρη την Κοινότητα.
- 86 Ωστόσο, οι ενέργειες αυτές ουδόλως δικαιολογούν το ότι η Επιτροπή παρείχε στο σημείο αυτό την προκαταρκτική εξέταση των εν λόγω μέτρων, υπερβαίνοντας, έτσι, κατά πολύ τον χρόνο διασκέψεως που μπορούσε εύλογα να συνεπάγεται η αξιολόγηση των εν λόγω μέτρων με γνώμονα το άρθρο 90, παράγραφος 2, της Συνθήκης. Κατά συνέπεια, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι το προαναφερθέν Πρωτόκολλο, το οποίο προσαρτήθηκε στη Συνθήκη ΕΚ με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ, αποκαλύπτει την πολιτική ευαισθησία που τα κράτη μέλη έχουν για το σχετικό ζήτημα, η Επιτροπή έπρεπε κατά το χρονικό σημείο που οχλήθηκε να είναι σε θέση να λάβει απόφαση διαπιστώνουσα είτε ότι οι επίμαχες επιχορηγήσεις δεν αποτελούν ενισχύσεις είτε ότι αυτές, μολονότι αποτελούν ενισχύσεις, συμβιβάζονται με την κοινή αγορά είτε ότι σοβαρές δυσκολίες την υποχρεώνουν να κινήσει τη διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2, πράγμα που θα παρείχε σε όλους τους ενδιαφερόμενους, και ιδίως στα κράτη μέλη, τη δυνατότητα να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους. Εξάλλου, θα μπορούσε επίσης να λάβει, εντός των εν λόγω χρονικών διαστημάτων, σύνθετη απόφαση συνδυάζουσα, αναλόγως των περιστάσεων, για διάφορα μέρη των επιμάχων κρατικών μέτρων τα τρία προαναφερθέντα είδη αποφάσεως (βλ., με το αυτό περιεχόμενο, την απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Μαρτίου 1977, 74/76, Iannelli & Volpi, Συλλογή τόμος 1977, σ. 143, σκέψεις 14 έως 17, και την απόφαση του Πρωτοδικείου της 17ης Φεβρουαρίου 1998, T-107/96, Pantochim κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-311, σκέψη 51).
- 87 Στο παρόν στάδιο της συλλογιστικής, πρέπει ακόμη να εξεταστεί σε ποιο μέτρο η Επιτροπή με το έγγραφο της 20ής Φεβρουαρίου 1996 έλαβε θέση επί της προσκλήσεως να ενεργήσει που της απηύθυνε η προσφεύγουσα.

- 88 Η προσφεύγουσα τόνισε ορθώς ότι το έγγραφο αυτό ουδόλως καθορίζει τη θέση της Επιτροπής όσον αφορά τις σχετικές καταγγελίες, καθόσον το κοινοτικό αυτό όργανο περιορίστηκε να διευκρινίσει ότι, μετά την εξέταση από αυτό των καταγγελιών και την ολοκλήρωση μιας μελέτης από ανεξάρτητο γραφείο, ζήτησε από τις ισπανικές αρχές σειρά συμπληρωματικών πληροφοριών. Πράγματι, με το έγγραφο κοινοτικού οργάνου οχληθέντος να ενεργήσει σύμφωνα με το άρθρο 175 της Συνθήκης, στο οποίο εκτίθεται ότι συνεχίζεται η εξέταση των εγερθέντων ζητημάτων, δεν λαμβάνεται θέση θέτουσα τέλος σε παράλειψη (αποφάσεις του Δικαστηρίου *Snurat* κατά *Ανωτάτης Αρχής*, προαναφερθείσα, και της 22ας Μαΐου 1985, 13/83, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1985, σ. 1513, σκέψη 25).
- 89 Εξάλλου, δεν αμφισβητείται ότι, κατά την εκδίκαση της παρούσας προσφυγής, η Επιτροπή εξακολουθούσε να μην έχει λάβει καμία από τις προαναφερθείσες αποφάσεις.
- 90 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η Επιτροπή υπέπεσε σε παράλειψη στις 8 Απριλίου 1996, κατά τη λήξη της προθεσμίας δύο μηνών μετά την εκ μέρους της παραλαβή, στις 8 Φεβρουαρίου 1996, της προσκλήσεως να ενεργήσει, καθότι παρέλειψε ή να λάβει απόφαση διαπιστώνουσα είτε ότι τα επίμαχα κρατικά μέτρα δεν αποτελούν ενισχύσεις υπό την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 1, της Συνθήκης είτε ότι πρέπει μεν να χαρακτηριστούν ως ενισχύσεις υπό την έννοια του άρθρου 92, παράγραφος 1, αλλά συμβιβάζονται με την κοινή αγορά βάσει του άρθρου 92, παράγραφοι 2 και 3, είτε ότι πρέπει να κινηθεί η διαδικασία του άρθρου 93, παράγραφος 2, της Συνθήκης, ή να προβεί, αναλόγως των περιστάσεων, σε συνδυασμό των διαφορετικών αυτών δυνατικών αποφάσεων.
- 91 Κατά συνέπεια, η προσφυγή κατά παραλείψεως πρέπει να θεωρηθεί βάσιμη.
- 92 Συνεπώς, παρέλκει η απόφαση επί του ακυρωτικού αιτήματος, καθόσον το αίτημα αυτό υποβλήθηκε επικουρικώς.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 93 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα.
- 94 Δεδομένου ότι η Επιτροπή ηττήθηκε, θα καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα της προσφεύγουσας, σύμφωνα με το αίτημά της, εξαιρουμένων των δικαστικών εξόδων που προκλήθηκαν από την παρέμβαση της Γαλλικής Δημοκρατίας.
- 95 Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 87, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας, η Γαλλική Δημοκρατία φέρει τα δικαστικά της έξοδα. Εξάλλου, φέρει τα δικαστικά έξοδα στα οποία η προσφεύγουσα υποβλήθηκε λόγω της παρεμβάσεώς της.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Η Επιτροπή, παραλείποντας να λάβει απόφαση κατόπιν των δύο καταγγελιών που η προσφεύγουσα υπέβαλε στις 2 Μαρτίου 1992 και στις 12 Νοεμβρίου 1993, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τη Συνθήκη ΕΚ.

- 2) Καταδικάζει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα της προσφεύγουσας, εξαιρουμένων των δικαστικών εξόδων που προκλήθηκαν από την παρέμβαση της Γαλλικής Δημοκρατίας.
- 3) Η Γαλλική Δημοκρατία φέρει τα δικαστικά της έξοδα, καθώς και τα δικαστικά έξοδα στα οποία η προσφεύγουσα υποβλήθηκε λόγω της παρεμβάσεώς της.

Tiili

Briët

Lenaerts

Potocki

Cooke

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 15 Σεπτεμβρίου 1998.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Η Πρόεδρος

V. Tiili